

SP7MP_S4C2 Specializace: Etopedie

Přednášející:

- doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. 17410@mail.muni.cz
- Mgr. Jarmila Matochová, 175853@mail.muni.cz

Konzultace: via e-mail (středa 14:00 – 15:00)

Anotace kurzu

Cílem předmětu je rozšířit kompetence studentů pro informované přístupy k dětem a žákům v riziku a s poruchami chování se zaměřením na školní prostředí. Studenti budou vedeni k aplikaci postupů pro podporu, posilování a provázení cílové skupiny dětí v edukačních procesech, ve strategiích poradenské a intervenční práce. Platformou pro téma je systemický přístup, teorie resilience a inkluzivního vzdělávání. Studenti budou nahlížet danou problematiku v podmínkách inkluzivní i segregované edukace v kontextu současných změn paradigmatu etopedie na národní úrovni a ve srovnání se zahraničními příklady z výzkumů a z praxe oboru.

Osnova kurzu

- Sociálněprávní ochrana dítěte v kontextu nejlepšího zájmu dítěte v praxi České republiky a v kontextu teoretických konceptů etopedie a praxe speciálněpedagogické práce – školní a institucionální prostředí
- Etopedie v kontextu inkluzivní teorie a praxe
- Porucha chování jako dynamický fenomén – vertikální, horizontální úroveň
- Přístupy k dětem s PCH - 3P verzus 3R – porucha chování jako edukační potřeba
- Historický vývoj přístupů k dětem s poruchami chování
- Koncept resilience a inkluze v intervenci dětí v riziku, s problémy, s poruchami chování
- Problematika klasifikace poruch chování
- Internalizované poruchy chování, Extrenalizované poruchy chování, ADHD, ADD
- Systém školských zařízení pro žáky s problémy, s poruchami chování srovnání se zahraničím
- Podpora dítěte s problémy v chování ve škole – bludný kruh neúspěchu, vylučování, záškoláctví
- Role školního etopeda v inkluzivně orinetované škole
- Systém pomáhajících organizací a zařízení pro žáky s problémy, s poruchami chování srovnání se zahraničím
- Poradenství a intervence ve školním prostředí – případová konference, diagnostika, smlouva, podpora, posilování, provázení – příklady dobré praxe

Literatura

VOJTOVÁ, V. Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. Brno: MSD, 2010 ISBN 978-80-210-5159-1
 VOJTOVÁ, Věra, ČERVENKA, Karel et al. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Brno: MU, 2012 ISBN 978-80-210-6053-1
 Studie o právech dítěte. -- 1. vyd. -- Brno: Česko-britská o.p.s., 2011. ISBN 978-80-260-0377-9 (brož.)
 KRÍVOHLAVÝ, J. Jak přežít vztek, zlost a agresi. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. ISBN 80-247-0818-3.

LABÁTH, V. (ed.) Riziková mládež. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 157 s. ISBN 80-85850-66-4.
 ŠOLCOVÁ, I. Vývoj resilience v dětství a dospělosti. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2947-3.
 VEČERKA, K. Ohrožená mládež mezi prevencí a represí 1. vyd. -- Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. ISBN 978-80-7338-118-9 (brož.)
 CHROMÝ, Jakub. Kriminalita páchaná na mládeži / Jakub Chromý. -- 1. vyd. -- Praha : Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-825-3 (brož.)
 RIEGER, Zdeněk. Návrat k rodině a domů – příprava na odchod z ústavní péče. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-544-8
 BECHYŇOVÁ, Věra: Případové konference : praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou / Věra Bechyňová. -- 1. vyd. -- Praha : Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0181-6 (brož.)

Výstupy kurzu jsou:

- (1) seminární práce – Koncepty podpory a posilování dětí v riziku ve škole – samostatná seminární práce formou eseje s oporou v zadaném odborném textu
- (2) portfolio
- (3) písemný test a ústní zkouška

Informační zdroje seminární práce:

Ad 1 Odborná literatura –

VOJTOVÁ, V., ČERVENKA, K. (et al.). *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. Brno: Masarykova univerzita, 2012.

Improving behaviour and attendance: guidance on exclusion from schools and Pupil Referral Units

ALI DOLÁKOVÁ, PETRA. Participace žáků a studentů na činnosti školy in: *Cesty k uplatňování práv dítěte ve škole a v životě*. Brno, Česko-britská o.p.s., 2013, v tisku

Termín odevzdání do odevzdávací skříně v isu je 4.12.2013. Rozsah práce je 8-10 stran.

Platformou seminární práce budou výše uvedené dokumenty a analýza aktuální situace v České republice. V práci se zamyslete nad tím, jak škola v procesech výuky a učení podporuje příležitosti pro rozvoj dětí v riziku a s problémy v chování ve smyslu uplatňování jejich práv a nejlepšího zájmu.

Parametry pro tvorbu (i hodnocení) seminární práce:

(a) Struktura:

(b) Přesvědčivost tvrzení: svá tvrzení nejlépe podepírejte odkazy na literaturu, resp. na další zdroje.

(c) Forma odborného textu: držte se odborného jazyka a citačních pravidel (normou pro citování je ČSN ISO 690).

Informace k odevzdání seminární práce:

Práci odevzdávejte skrze Odevzdávací skříně IS. **Nevyhovující práce**, ať již **po formální** (nedostatečné citace, práce je příliš krátká či dlouhá, výběr literatury neodpovídá požadavkům) **nebo obsahové stránce** (rozsahem či fakticky nedostatečnou argumentací), budou vráceny k přepracování.